

SLOVENSKÁ ŠTATISTIKA a DEMOGRAFIA

SLOVAK STATISTICS
and DEMOGRAPHY

3/2015

ročník/volume 25

Recenzovaný vedecký časopis so zameraním na prezentáciu moderných štatistických a demografických metód a postupov.

Scientific peer-reviewed journal focusing on the presentation of modern statistical and demographic methods and procedures.

Článok/Article: 14

Typ článku/Type of article: recenzia publikácie/review of publication

Strany/Pages: 118 – 119

Dátum vydania/Publication date: 15. júl 2015/July 15, 2015

Recenzia publikácie/Review of Publication

Viliam Páleník a kolektív:
STRIEBORNÁ EKONOMIKA – POTENCIÁL NA SLOVENSKU

SILVER ECONOMY POTENTIAL IN SLOVAKIA

Ekonomický ústav Slovenskej akadémie vied, Bratislava 2014, 359 s.
ISBN978-80-7144-234-9

Publikáciu s názvom **STRIEBORNÁ EKONOMIKA – POTENCIÁL NA SLOVENSKU** možno označiť za príspevok k problematike starnutia z hľadiska ekonomických vplyvov a možných prínosov populačného starnutia. Práca vznikla pod vedením docenta Viliama Páleníka z Ekonomického ústavu Slovenskej akadémie vied v rámci projektu *Strieborná ekonomika ako potenciál budúceho rastu v starnúcej Európe*. Autorský kolektív tvorí 14 odborníkov z oblasti ekonomiky, prognostiky, medzinárodných vzťahov a demografie.

Obsah publikácie pokrýva najmä aktuálny demografický vývoj v Európe a na Slovensku, vývoj starnutia a jeho dosah na ekonomiku, spotrebiteľské správanie seniorov a vplyv striebornej ekonomiky na zamestnanosť. Významnú časť predstavuje modelovanie.

Strieborná ekonomika sa chápe ako adaptácia ekonomiky na budúce potreby rastúceho počtu starších ľudí s dosahom na trh, ako nová ekonomická príležitosť na hospodársky rast a tvorbu pracovných miest, ako vývoj a marketing nových tovarov a služieb pre staršiu populáciu (s. 23). Staršie osoby sa členia na *starnúcich* (50- až 64-roční), *starých* (65- až 79-roční) a *najstarších* (nad 80 rokov) a vo vzťahu k špecifickej spotrebe sa označujú pojmom *strieborná generácia*.

Demografický vývoj (demografický profil a migrácia) v Európe a na Slovensku s dosahom na demografické starnutie je obsahom *prvej kapitoly*. Jej autori ako potenciálne oblasti rozvoja vo väzbe na striebornú ekonomiku identifikujú poľnohospodárstvo a potravinársky priemysel, stavebníctvo, dopravu, ubytovacie a stravovacie služby, zábavu a rekreáciu, informačno-komunikačné technológie, zdravotníctvo a sociálnu pomoc. Detailnejšie je v prípadovej štúdii spracovaná oblasť kúpeľníctva.

Trochu násilnou a neprimerane rozsiahlou sa javí časť opisujúca striebornú ekonomiku a starnutie v Číne. O možnom vývojovom vplyve tejto obrovskej krajiny na Európsku úniu nemožno polemizovať. Z hľadiska samotného Slovenska by však bolo vhodnejšie vybrať ako príklad inú krajinu, ktorá je so Slovenskom porovnateľná nielen veľkosťou, ale aj potenciálom inšpirácie.

Druhá kapitola sa zaoberá spotrebiteľským správaním striebornej generácie. Popri veľmi dobre spracovaných štatistických zdrojoch o Slovensku je v kapitole obsiahnutá aj analýza štruktúry výdavkov vybraných regiónov Európskej únie.

Vplyv striebornej ekonomiky na zamestnanosť (*tretia kapitola*) by si zaslúžil podrobnejšie rozpracovanie. *Štvrtá a piata kapitola* sa zaoberajú modelovaním strednodobých efektov striebornej ekonomiky a modelovaním dlhodobých efektov starnutia na Slovensku. Podľa autorov „modelové prepočty poukázali, že strieborná ekonomika má na Slovensku reálny potenciál nepriaznivé efekty starnutia výrazne obmedziť“ (s. 336).

Publikácia obsahuje 25 tabuliek a 63 grafov. Osobitne by som vyzdvihla zaradenie pojmového aparátu spolu s použitím slovenskej a anglickej terminológie. Touto cestou autori predišli možným nejasnostiam vyplývajúcim z nejednotnosti používania terminológie, prípadne z nesprávneho prekladu anglických termínov a zároveň naplnili edukačnú úlohu výstupu.

Treba zdôrazniť, že autori jednotlivých kapitol sa nezaobierajú negatívnym vplyvom starnutia obyvateľstva na spoločnosť, ale poukazujú na nutnosť zmien v ponuke a dopyte vo výrobe, v službách, na trhu práce i v tvorbe kapitálu. Starnutie sa v tejto publikácii teda chápe ako fenomén, ktorý prináša nielen spoločenské problémy, ale aj nové výzvy, napr. v oblasti trhu. Prínosom publikácie je tiež sumarizácia návrhu opatrení vo vzťahu k rozvoju striebornej ekonomiky (s. 215). Svojím analytickým a prognostickým charakterom sa dá publikácia využiť ako zdrojová báza na hodnotenie vzťahu ekonomiky a striebornej ekonomiky na Slovensku s dôrazom na pozitívnu stránku tohto vzťahu.

PhDr. ĽUDMILA IVANČÍKOVÁ

Autorka je generálna riaditeľka sekcie sociálnych štatistík a demografie Štatistického úradu SR.